

mus, interfecerunt. PORREXIT. Prostravit. inter-
fecit. VOLVCREM. Celerem volucrum. V eloassu-
num quippe animal Pardus est, adeoq; currendo extenditur,
ut ventre pene terram contingat, sed nisi mox ad piscatur pre-
dam, desistit a cursu. LONGO. Mortali. pernicioso.
Longum enim proprie dicimus porrectum, altum. Virgilius.
Stant longis innixi hastis, & scuta tenentes. sed per metapho-
ram modo pro diuturno ponimus. Idem. & longum Andro-
maches testentur amorem. modo pro magno. Vnde longiores
dies maiores dicimus. modo pro pernicioso. Idem. Infelix Di-
do, longumq; bibeat amorem. ab hoc fit prologo, hoc est val-
de longus. & longurio idem, quod longus. Varro. Hic qui ante
me est, ne scio quis longurio. & longus fio. Ennius. Neq;
corpora firma longiscent quicquam. Idem. Cum sola est ca-
dem faciunt longiscere longe. & elongo, ac prolongo, quae si-
gnificant protraho, differo. Plyn. Quo maxime tempore elon-
gantur dies. Plau. Quae mihi annus prolongat promissa. &
longe, delonge, alonge aduerbia, quae significant procul. quae
doq; per longitudinem, ut cum dicimus, longe, lateq; discurrit.
Item aliud aduerbium longum, quod si significat longo tempo-
re. Martialis. Vtq; nis longum dominusq; puerq; fruatur
muneribus, hoc est per longitudinem. & latitudinem. & lon-
giorum sicut dextrorum, & sinistrorum. & longaeuis,
antiquus, quasi longi aui. a quo longaeuitas. & longitudo, pro
lixitas. & longanimus, perseverantis animi. a quo longani-
mitas, perseverantia. & longinquum. remotum. distans. Vnde
longinquas, distantia vel loca, vel temporis. CVM FER-
RET PRAEMIA. Quando post confectas feras da-
bant ei praemium. est enim praemium, quod in ludis propo-
nunt dandum ei, qui fortiter fecerit, vel qui in aliquo certami-
ne victor evaserit. differoq; a pretio, quod praemium duntaxat
pro recte factis datur. praemium vero non modo pro recte
factis, sed etiam pro male gestis. Sallustius. Vicat tamen i Se-
natiu pars illa, quae vero praemium, aut gratiam anteferebat.
Terentius. Ego praemium ob stultitiam fero. Livius. Si malos
imitabor, non praemium pro noxa dabis. proprie tamen praemi-
um est, quod pro re empti datur. Terentius. Praemium sperans
illuc produxit, ac vendidit. hinc pretiosum dicimus, quod carum
est, & magna pretij, cuius comparativum est pretiosior.
& superlativum pretiosissimus. & appretio, aestimo, preti-
um impono. dictum autem praemium existimant a praecundo,
quasi praetium, quoniam primo soluitur pecunia, deinde res
empta apprehenditur. & eodem modo praemium, quasi praemi-
um, quia primo proponitur, quod dandum est victori, de-
inde certatur. V ceteris aliquando praemium pro pecunia usur-
parum. Neuius. Sine praemio sum, marsupium reliqui do-
mi. hinc praemiosus pro pecunioso accipitur. Acius. diuitem,
ac praemiosam animum. & praemiatore, praedones. Neuius. In
scena nos nocturnos cepit praemiatore tollere. LAV-
DIS. Virtutis. Virgilius. Sunt hic sua praemia laudi.
ADHVC. Etiam. Quintilianus. Est adhuc alia in re-
spondendo figura, quasi dicat praeter has, quarum mentionem
fecit, est etiam illa figura. aliquando tamen adhuc pro hucusq;
ponitur. Cicero. Adhuc, quae dicta sunt arbitror mihi consti-
re cum ceteris artu scriptoribus. Est enim vox ipsa composita
ex ad praepositione, quae tam in compositione, quam in ap-
positione aliquando significat usq;. Apule. Ad montem eum com-
mitatus sum, hoc est usq; in montem, pro quo etiam adusq; ali-
quando reperimus. Idem. Iam adusq; annem perveneramus.
hinc & quo ad dicimus, pro quousq;. Sallustius. Dummodo pu-
tus nos tutos esse, quo ad reliqua multitudo aduenerit, & quo-
adusq;. Acius. Nihil eni te impedito, quo adusq; rem peragat.

& quo ad eius. Cicero. Oratoris officium est de iis rebus posse
dicere, quae ad usum civilem moribus, & legibus constitutae
sunt, cum assensione auditorum quo ad eius fieri poterit. Idem.
Elaboro enim quo ad eius facere possum, ut consilia hostium in-
telligam. verum hoc non tam usq; quam in quantum signifi-
cat. sicut adeo, quod ab ad, & eo compositum est, pro tantum
accipitur. Martialis. Quae adeo antiquis authoribus desuit,
ut nominibus non tantum veris abusi sint, sed & magnis.
Quintilianus. Numquam adeo pro nobis sollicita lex est, ut qd
10 praestet, extorqueat. Idem. significat usq; adeo, & usq; eo. Ci-
cero. Ne si quando ei dicendum erit de iustitia & fide mutue-
tur a Platone, qui cum haec ex primenda verbis arbitretur,
nouam quandam finxit in libris civitatem usq; illa, quae
dicenda de iustitia putabat, a iuris consuetudine, & a civita-
tum moribus abhorrebant. usq; hoc est adeo. intantum. in-
terdum tamen adeo pro valde accipitur. Teren. Adolescentem
adeo nobilem. aliquando etiam ad pro iuxta accipitur. Curti-
us, erat ad ripam fluminis ingens arbor, hoc est iuxta ripam
fluminis. & assideo assisto, hoc est iuxta sedeo, iuxta sto. Item
20 pro eo, quod graecae dicunt ἐπι. Virgilius. Atq; iterum
ad Troiam magnus mittetur Achilles, significatq; & perso-
nam, & locum, & tempus. Et pro cititer, ut ad tria millia, hoc
est cititer tria millia. quandoq; etiam causam significat, ut ad
quid uenisti, hoc est cur, siue qua causa uenisti? Quandoq; simi-
litudinem. Terentius. Sed nihil ad nostram hanc. Et ad un-
guem, quod significat perfecte, translatum a marmorarijs,
qui iuncturas unguibus probant. nonnunquam itentina par-
ticula est, ut adedo, in totum edo. consumo. Virgilius. Nam saepe
fauos ignotus adedit Stellio. Interdum significat propere.
30 Idem. Ad quem tum Iuno supplex his uocabusa est. inter-
dum aduersatiua est. Pomponius. ad hostem furibundus pro-
dit. hinc aduersus. & aduersum. & aduersor. & aduersari-
us, de quibus superius differimus. Aliquando significat post,
ut ad haec. id est post haec. ad unum cum dicimus significat-
mus nemine excepto. Virgilius. Iuppiter omnipotens si non du-
exosus ad unum. ad tempus uero duobus modis sumitur. uno
cum significat ad conditionem, siue necessitatem, siue opportuni-
tatem temporis. Quintilianus. Fingere nimirum ad tempus
uidebor, & rem nimium manifestam impudenter comproba-
40 re. altero, cum significat ad spatium temporis. Varro. Qui
cum ad tempus latitasset, tandem sub sponda iacens inuentus
est. POTERAT. Potens erat, ite gras uireis habebat,
perinde ac si in conficiendis feris non laborasset.

DE TAURO CAESAREM VELENTE EPI-
GRAMMA. XVI.

RAPTUS ABIT. Blanditur Domi-
niano, quod in ludis tauro insidens in al-
tium uectus fuerit, quasi in caelum ascen-
surus. RAPTUS. Machinis qui-
busdam sublatus in altum, ut caelum con-
scendere uideretur. rapere proprie est cum
impetu quodam, & uiolentia auferre. Virgilius. Raptus sine
more Sabinas, hoc est ablatas. ponitur tamen aliquando figu-
rate pro uirgine. & proprie de uirginibus, atq; in puberibus
pueris dicitur, etiam si loco non dimoueantur. Idem. Et rapti
Ganymedis honores. rapti uirgo simulabatur apud ueteres,
quando uiro tradebatur ex gremio matris, aut si ea non esset
60 ex proxima necessitudine, quod ea res sub Romulo principe in
Sabinarum raptione feliciter successisset, quemadmodum uir-
gines quoq; uestales capi dicebantur, quia pontificis maximi

De Tauro. Raptus abit media, quod ad aethera thaurus arena, Vexerat Europen fraternam paequora thaurus, Cesaris atq; Iouis conferunt stem-
Non fuit hoc artis, sed pietatis opus. At nunc Alciden taurus in astra tulit. Par onus ut tulerit, alioq; istetulit.

manu prehense ab eo parente, in cuius potestate essent, ueluti bello capti abducebantur. a rapio raptus quartæ declinationis derivatur, quod a raptione, & rapina ita distinguitur, ut raptio proprie ad personam referatur, rapina ad rem. Raptus ad stuprum. Terentius. Disperij Theſiphonem audiui filium unam in raptione fuisse. Cicero. Quas res luxuries in flagitijs, crudelitas in supplicijs, auaritia in rapinis, superbia in contumelijs efficere potuisset. Idem. Maroniarum cædes. uirginum raptus. ab eodem fit raptor, qui rapit. Cuius foeminarum raptrix. & rapax, auidus. & rapinis semper intentus. Suetonius. Inopia rapax, metu saeuus. a quo rapacior. rapacissimus. rapacitas. & aduerbia rapaciter. rapacius. rapacissime. Item rapidus, hoc est celer. festinus ab eorum qui rapiunt, celeritate. & rapide, ac raptim aduerbia. festine. & raptor raponis, quod est rapax. Pomponius. Ne nos conturbent auari, atq; raponis. & rapinator, pro raptor. Varro. Inuidiam ueniunt in hoc ipso rapinatos. Lucal. Homo impudicus, & impune est rapinator. & raptio frequentatiuum. a quo aliud frequentatiuum raptio. & rapum siue rapa (utroq; enim genere dicitur) quod passim rapiatur, tum quia abus hominum grauissimus est. Martialis.

Hæc tibi brumali gaudentia frigore rapa,
Quæ danus in cælo Romulus esse solet.

Tum quod ex eo cætera quoq; animalia, & alium genera partem. quadrupedes etiam fronde earum gaudent, & homines ex ijs decoctis cibum sumunt. rapacia dicitur, quemadmodum in brassica & cæteris herbis. caules. uescuntur etiam cyma. Sic enim herbarum summatem uocamus. Plynus. Et homini non minor rapaciorum suis horis gratia, quam cymarum. reperitur etiam neutro genere, & declinationis tertie. Colu. Frigoribus caules, & ueri cymate mittit. est etiam flacidorum raporum non minor gratia, quam uirentium. seruantur & passim usq; ad alium prouentum, famenq; sentiri prohibent. transpadani tertium hunc fructum habent, post uinum, & fruges. media in ijs masculini generis faciunt, quæ rotunda sunt, latiora, & conuata foemini generis sunt. rapum aqua decoctum frigus e pedibus pellit, etiã in cibo sumptum uenerem multum simulat. pluribus modis commendatur in cibo, præsertimq; sinapis acrimonia duratum, purpureo etiam, & alijs coloribus pingitur, quod raro accidit in cibus. palma rapus est in nursino agro nascentibus, & frigore dulcora fieri existimantur. iatro Martialis inquit, gaudentia frigore rapa. Idem. Nursinas poteris parcaus esse pilas. M. Curius dentatus, qui primo de Samnitibus triumphauit, iterum de Sabinis, tertio de Lucanis ouans urbem introuit, Pyrrhum Epyrotarum regem ex Italia pepulit. quaterna dens a gri iugera uirum populo diuisit, sibiq; deinde constituit, dicens neminem esse debere, cui non tantum sufficeret, cum legati Samnitum ad eum uenissent aurum offerentes, rapum torreat in foco, malo itaq; iquit hæc in fictilibus meis esse, & aurum habentibus imperare. cumq; aliquando inuersæ pecunie argueretur, cadum ligneum, quo uti ad sacrificia consueuerat, in medium protulit, innuitq; se nihil amplius de præda hostili in domum suam conuertisse. rapis pene similes nati sunt, nisi quod longiores, grauiioresq; optimi quondam amiterni erant. Martialis. Hos amiternus ager felicius educat hortis. naporum duo genera sunt. alterum angulosi foliorum caulibus bu mon uocant. alterum buniada raphano. & rapo similis. Est præterea tertium genus syluestre, cuius folia eruca similia sunt. Estur in acetarijs, uulgo a rapo rapunculum uocant, raptus exigua. dia recte, latineq; napunculus potest. sunt etiam qui a raptio rabiem, quæ & rabia dicitur, appellatam pu-

tent, morbus est canum, cum ueluti furore quodam acti huc, atq; illuc rapiuntur, nec ullum quietis locum inueniunt. a quo dicitur rabiōsi. hinc rabio uerbum deducitur, quod e nimia ira, & quasi rabie agitur. Varro. Quid est, quod latras? quid rabis? quid uis tibi? Cælius. Rabia rabere se ait. ab hoc fit rabiōsus, plenus iracundia, & ueluti rabie agitur. & aduerbium rabiōse. & rabula, quod proprie significat aduocatum, siue patronum nimis maledicum, acremq; in causis agendis, & quasi rabiōsum. a quo Appius caninam eloquentiam uocauit. Quintilianus. Super omnia perit illa, quæ plurimum oratori & auctoritatis, & fidei affert modestia, si a uiro bono in rabulam latratoremq; conuertitur. Alij rabiem, quasi rabiem dicitur uolūt, a rabiōte uocis, quam rabiōsi habent, similem canis latratu. V eteres enim rabiōm obtusum dixerunt. Vnde rabiō uox obtusa, & parum liquida. a quo rabula quasi rabiō. & rabiō color obtusus, hoc est niger, cum filuo. a quo fit diminutiuum rabiōstus. Plautus. Quis inquit hæc mulier, & ille rabiōstus, qui uenit. a rabiō deriuatur rabiōsus, qui uocem nimio clamore, sine alia causa obtusam habet. Vnde rabiōsus cæcitas dicitur. Martialis.

Quod fumantia qui tomacla rabiōsus
Circumfert tepidis coquis popinis.

Ab hoc fit rabiōsus uerbum, hoc est rabiōsus sum. a quo rabiōsus, rabiōsus fio. & rabiōsus, obtusitas uocis. & rabiōsus aduerbium hoc est uoce obtusa. rabiōsus dicitur, qui rabiōsus oculos habent, quemadmodum cæcos cæcilia. rabiōsus ueteres pro rabiōsus potuerunt. Plautus. Ex purgabo herede omnia ad rabiōsus rabiōsus. præterea a raptio composita sunt arripio, eiusdem cum suo primitiuo significationis. a quo arreptiuum ueteres dixerunt laruatium, quasi a laruis arreptum. abripio per uim aufero. eripio. rapio. præripio, quod proprie est in meos usus rapio, nec præpositio illa aliquam temporis antecessorem significat. Cicero. Demosthenes tibi præripuit, ne esses primus orator, tu ille ne solus. proripio. prociat rapio. Apuleius. Quæ cum dixisset oppido se e conspectu nostro proripuit. corripio interdum capio. Ouidius. Et corripit ense. interdum raptim perago. Virgilius. Corripunt spatium medium. interdum abbrevio, unde correptas syllabas, ac productas dicimus. a quo correptio. subripio. furor, clam aufero. quandoq; etiam in altum tollo. a quo subreptio, quod modo furtum significat. modo impetrationem, quæ fit a principe, siue magistratu per falsam rei narrationem. Vnde & subripere aliquando usurarius pro eo, quod est per mendacem narrationem aliquid extorque re, & quasi furari. hinc postulatio subreptitia. & subreptitia literæ dicitur, quæ ad falsam aliquid suæ rationem concessæ sunt. differitq; subripio ab obripio, qui a obripere est, non falsa narrando, sed quæ ex promere necesse erat tacendo aliquid impetrare. hinc obreptio, & obreptia postulationes, ac obreptia literæ dicitur. Vlpianus. Patronum autem appellamus, etiam si capite minutus sit, uel si capite libertus minutus, dum arrogatur per obreptionem. cum enim hoc ipso, quod arrogatur, & aliat conditionem, non id actum uidetur, ut fiat ingenuus, per obreptionem inquit, quia petendo arrogationem, tacuerat se libertum esse, quod ex promere in arrogatione necesse erat. V eteres subrepsit pro sustulerit scripsere, sicut suremit pro sumpsit. Ennius. Inq; manum suremit hastam. diripio. deprædor. depopulo. a quo direptio. Cicero. Vexatio Macedonia, an oppidorum turpis amissio. an sanctorum direptio, an agrorum depopulatio. AETHERA. Cælum. proprie aether elementum ignis e, dictum a æthra, quod est uero. cremo. Cleantes physicus aethera summum deum esse existimauit, cuius opinionem secutus est Virgilius.

gilius. Tum pater omnipotens fecundis imbribus aether, con-
 uigis in gremium laeta descendit. Aristoteles aethera caelum
 dixit, quem imitatus est Ouidius. Sic habites terram, ut te desi-
 deret aether. nonnunquam tamen pro aere accipitur. Apul. A-
 qua, tellus, aether, ignis, ab aethere fit aetherius. Virgilius. Ae-
 thera quos lapsa plagis Iouis ales aperto. & aethra, quae aethe-
 ris fulgorem significat. Idem. Nec lucidus aethra syderea po-
 lus. sunt qui dicant aethram ab aethere non differre, siquidem
 Homerus & aera, & aethra communis generis facit. Sicque
 aethra syderea exponunt pro aethere, hoc est caelo sydereo. Ae-
 thra etiam Aegaei Athenarum regis coniux fuit Thesei mater.
 & altera Aethra comes Helenae. Ouidius.

Cætera per socias Clymenen, Aethramque loquamur.

Quæ mihi sunt comites, consiliumque ducæ.

MEDIA ARENA. Per mediam arenam, hoc est me-
 dium theatrum, quasi dicat omnibus spectantibus. **NON
 FUIT HOC ARTIS, SED PIETATIS O-
 PVS.** Non artificio scænico, ac fabuloso factum est, sed di-
 uino quodam cultu, atque miraculo, ut Domitianus inter deos
 referendus ostendereatur. Pietas enim proprie dicitur diuinus
 cultus, quem græca *εὐσεβία*, hoc est eusebian uocant, di-
 cta, ut doctissimi ueteres tradiderunt, quod quæ in ea sunt, pe-
 nitius & in penetrabilibus recondantur. hinc sit pio uerbum,
 quod proprie est colo. Plautus. Vbi piem pietatem, si isto more
 morata tibi postulem placere. Vnde piaculum sacrificium, cul-
 tus. Virgilius. Ea prima piacula sunt. Aliquando tamen poni-
 tur pro eo quod est contaminatio. polluo, quod & impio dicitur,
 quemadmodum sacrum aliquando ponimus pro execrabili.
 hinc piacula crimina, & flagitia dicuntur. Idem. Distulit in-
 seram ammissa piacula mortem. a pio fit expio, quod est pur-
 go, purifico. & piatrix sacerdos, quæ ex piare erat solita. &
 piamentum, quo in expiando utebatur, ductum a poetis pia-
 men. & piacularis porta Romæ appellata ob quædam piacu-
 la, quæ ibi fieri solebant. piacularia uero auspicia dicebantur,
 quæ sacrificantibus tristia portendebant, cum aut hostia ab
 ara profugisset, aut percussa magnum ædidisset, aut in aliam
 partem corporis, quam oporteret, cecidisset. Item pio quandoque
 accipitur pro eo, quod est pie amo. Neuius. Nemo est, qui magis
 suos piet liberos. hinc piens piensior. piensissimus. piensior. pi-
 ennis. piensissime. hinc pietas officium, & cultus est, quem pa-
 tris parentibus sanguine coniunctis, beneuolis, ac etiam sub-
 ditus exhibemus. Item Pietas dea, quam colebant Romani. hinc
 pius aliquando religiosum dicimus. Virgilius. Dii meliora pi-
 is. Aliquando misericordem, benignum. Cicero. Non secus im-
 me pius, quam pater in filios. Aliquando etiam castum. Virgi-
 lius. Quis pius uates. Quintilianus. Et pius amores, ac pudici-
 cor, huius contrarium est impium, hoc est crudelis. a quo pie-
 tati contraria impietas, & pie aduerbium, quod modo religio-
 se significat, modo clementer, cui contrarium impie. a quibus
 piissimus. & piissime. impiissimus. & impiissime deducun-
 tur, & piens pro pie. **TAVRVS.** Cuius effigiem
 Iupiter sumpserat, quemadmodum superius in Europa fabu-
 la declarauimus. **VEXERAT.** Portauerat. uehere
 proprie de equis, cæterisque quadrupedibus, idem de plaustris,
 & nauibus dicitur. Veteres uehite dixerunt, quod ex Osco-
 rum lingua sumpsum est, apud quos uehia plaustrum dicitur.
 Vnde uehiaturam quoque pro uectura usurparunt. a uehio ue-
 ho deductum. a quo uecto frequentatiuum, & aliud frequen-
 tatiuum uectio. & uector, quod modo significat eum, qui ue-
 hit, modo eum, qui uehitur. & uectatio, quod semper passiuè
 accipitur contra aliorum uerbalium naturam. & uehiculum,
 in quo aliquid uehatur, quod cum quatuor rotis Phryges tra-

duntur inuenisse. hinc uehicularius, qui uehiculum ducit. &
 uehicularis, unde uehicularem rotam, & uehiculares equos
 dicimus. & uectabulum, quod similiter pro uehiculo antiqui
 usurpauerunt. & uectigal, quod pro deuectis merabus, fructi-
 bus ue, aut quacunque alia re in publicum soluitur, quamuis ali-
 quando etiam ex priuato uectigal accipitur. Cicero. Ex meo te-
 nui uectigali capio ego ducenta. ponitur & pro ipso fructu.
 Idem. Non intelligunt homines quantum uectigal parsimonia
 est. & uectis, quod manibus percutiendo uehatur. Est enim pa-
 lus e ferro siue ligno grandior, rustias, & fabris cementarijs
 ad multa necessarius. Plinius. Cato uectis aquifolios, laure-
 os, ulmeos fieri iubet. Cato. i torculari ferias tres. fibulas qua-
 draginta. uectis quadraginta. confibulas ligneas, quæ arbo-
 res comprimant, si debescant, & cuneos sex. græca uectem *μὲν*
ἰσθῶν uocant. hinc uecticularia uita dicitur eorum, qui uecti-
 bus parietes perfodiunt alienos furandi gratia. Cato, uecti-
 lariam uitam uiuere est repente largiter habere, repente ni-
 hil. & uectura, quæ modo actum ipsum, ut ita dicam, uectio-
 nem significat, modo mercedem, quæ pro uectura soluitur, ut
 puta pro nauis, siue uehiculo, seu equo meritorio, & uexo quod
 est agito. r. apto. molestio. & huc atque illuc distraho, atque uexa-
 tor. & uexatrix. & uexatio. & uexabundus deducuntur. cō-
 positæ præterea a ueho sunt adueho, quod est apporto. a quo
 aduectio. circumueho circumporto. a quo circumuectio. perue-
 ho. porto. deueho. deorsum ueho. eueho, extollo. præueho, ante
 ueho, proueho, produco. & prouehor, producor. Virgilius.
 Quid ultra prouehor, & fando surgentes demoror austros.
 hinc atatem prouectam, & ætate prouectos dicimus. inueho,
 ueho, cuius passiuum est inuehor, quod modo uehor significat.
 Idem. Centuuro inuehitur magna, modo aggredior maledi-
 ctus. & ueluti quodam impetu sermonis in aliquem feror. Ci-
 cero. Itaque in eâ Panfa uehementer inuectus. hinc inuectiue
 orationes dicuntur, quæ sunt aduersus aliquem scriptæ, quod
 in illius mores, uel ingenium, aut uitam inuehamur. subueho,
 extollo. reueho, reduco. conueho, comporto. a quo conuexum di-
 cimus, quod concuuo oppositum est, quemadmodum specula,
 quæ neque plana, neque concuua sunt, conuexa dicuntur. hinc con-
 uexitas ipsa, ut ita dicam, porrectio aduersus nos, & conuexe
 aduerbium tractum a concuuitate nauium, quæ extrinsecus
 huiusmodi habent formam, quæ alio nomine carinata dicitur.
PER AEQVORA FRATERNA. Per ma-
 re phoenicum, quod erat sub ditione Cadmi Agenoris filij fra-
 tris Europæ. Syria Asiæ prouincia est late litora tenens. ter-
 rasque etiam latius introrsus alij, atque alij nuncupati nomini-
 bus. Nam & qua contingit Arabas Palestina dicitur, & Iu-
 dea, & Cœle, dein Phœnicæ, tum inter duo flumina Euphra-
 ten, & Tigrim Mesopotamia, & qua recedit intus Damasce-
 ne, & qua magis etiam nunc Meridiana Babylonia, & qua
 transit Taurum Rhophæne, & citra etiam Commagene, &
 ultra Armeniam Adiabene, cum Assyria ante diceretur, &
 ubi se Ciliciæ committit, Antiochia, olim, ac diu potens, sed
 cum eam regno Semiramis tenuit longe potētissima. Id, quod
 periacet mare totum Phoenicum appellatur. ipsa gens Phœni-
 cum in gloria magna literarum inuentionis, & syderum, na-
 ualiumque, ac bellicarum artium fuit, uel quia mari potens
 erat ab Aegypto sumpta, ueluti a se inuenta in græciam tran-
 sinit. Lucanus.

Phœnicæ primæ (famæ si creditur) uisi

Mansuram rudibus uocem signare figuris.

Non dum flumineas Mæmphis contexere biblos

Nouerat, & saxis tantum, uolucresque, feræque,

Sæcraque seruabant magis animalia linguas.

A Phoenicia Phoenices uocati. Et feminino genere phoenissa, et detracta aspiratione poenias. a quo poenulus diminutuum. unde plautina fabula nomen sumpsit. Et punicus, quasi poenicus. Virg. Punica regna uides. unde punicam genus libi uocatum est, a poenis translatione, quod et probum appellabant, quia erat ceteris suauis. phoenix graecae fructus palmae arboris dicitur. a cuius colore phoenice appellata ob purpurarum oper, et Tyrii coloris, quia a Tyro phoenices urbe nomen sumpsit, quemadmodum superius docuimus. Tyrus quoddam pro alto mari septingentis passibus diuisa fuit. Postea uero Alexandria oppugnantis operibus continens conchylio, ac purpura nobilitata, arcum decem, et nouem millium passuum inclusa pale Tyro oppidum ipsum uiginti duo stadia comprehendens quondam Sarra appellatum. phoenix praeterea purpureo pennarum colore auis appellatur toto orbe celeberrima. in Arabia nascens, aequae magnitudine, auri fulgore circa colla reliquo corpore purpurea rosae pennis, caeruleam caudam distinguentibus, in facie geminas cristas habens in capite plumbeum apicem. nemo unquam uescentem uidit. soli sacra traditur. et uiuere annis sexcentis sexaginta, senescens caesia, thurisq; succis construere sibi nidum, replete odoribus, et super mori, ex ossibus deinde, ac medullis exiguis nasci uermiculus, et deinde pullus fieri, et principio iusta priori facere, totumq; nidum de ferre prope Panchaiam in solis urbem, et ibi in ara deponere. extat de hac aue elegantissimum carmen Claudiani poetae, et Lactantii firmiani. dicitur autem et masculino, et feminino genere phoenix, quia masculina sit, ignoratur. Lactantius. Femina, uel mas haec, uel neutrum sit magis, felix

Felix, quae ueneris foedera nulla colit.

Phoenix etiam Agenoris filius fuit Cadmi frater, qui phoeniciae imperauit. Item Phoenix stuuus non magnus ex Thermopylarum montibus in Asopum fluens (ut testatur Herodotus). Item phoenix pterus altera auis est, rubentis habens pennas, unde ei inditum nomen. Nam graeca μερὸν pennam uocant. huius linguam praecipui saporis esse Apicius docuit. Excellet magnitudine perdicis. rostrum quoque, et pedes phoeniceos habet. Martialis.

Dat mihi penna rubens nomen sed lingua gulosis

Nostra sapit, quid si garula lingua foret?

Sunt tamen qui phoenicem a uem a palmae potius arbore, quae graecae phoenix dicitur, appellatam putent, ob rationem, quam inferius dicemus. ALCIDEN. Domitianum. Alcides proprie Hercules dicitur ab Alceo uo Amphitryonis patre. Sed Domitianus aedificato Herculi templo uia appia octauo ab urbe lapide statuam suam sub Herculis nomine in eo locauit. Itaque simulachrum eius sub Herculis, siue Alade nomine adorabatur. Propter quod uocatus et ipse Alcides est. et a blandientibus poetis maior Alcides dicitur. Martialis.

Hercules in magni uultus descendere Caesar

Dignatus, laetiae dat noua templum uiae.

Qua Triviae nemorosa petit dum regna uiator.

Octauum domina marmor ab urbe legit. Idem,

Focundam uenit reparari mortibus hydram,

Hesperias thysco lauit in amne boues.

Haec minor Alcides, maior quae gesserit, audi.

Sextus, ab albana quem colit arce, lapis.

IVVENTVS. O iuuenes quasi dicat. O uiri Romani. Nam iuuenes a iuriconsultis dicuntur, ut Marcellus testatur, qui adolescentium excesserunt aetatem, quoad incipiant inter seniores numerari. iuuentus modo aetatem ipsam iuuenilem significat, modo frequentiam iuuenum. Aliquando etiam pro ipsa dea accipitur, quae praestit huic aetati. haec etiam iuuentus

nonnullis uocatur, quae admodum libertas. et iuuenta, quam uis hoc frequenter etiam pro aetate ponatur. iuuentati sacra pro iuuenibus instituta sunt. et a iuvene dicitur est iuuentus. et iuuentas. et iuuentu. et iunior comparatum et iuuenilis possessiuum. iuuenilia fingebantur Dianae simulachra, quae aetate fortis est ad toleranda uia, marum autem dea existimabatur Diana, ut supra dictum est. et iunius mensis a iunioribus. et iuvene scio, iuuenis scio. et iuuenilitas pro iuuentate. Varro. Quae de religio cupida iuuenilitas. et iuuenes, tenerae aetate boues, quae iam cessarunt uiuere esse, nec dum tamen ad summam magnitudinem puenerunt, dicitur, quasi iuuenies. Persius. Tot tibi cum in stama iuuenium omenta liquefiant. iuuenis autem a uiuando uocatus est, quod ea aetate maxime apta sit ad laborem tolerandum. uiuere iterum auxiliari est, et opem ferre. Unde iuuenos, et iuuenca appellati. et iuuentum, cuius appellatione animalia continentur, quae uel salmas gerunt, uel currus trahunt, bobus dicitur, exceptis. Est etiam uehiculari genus, quod quoniam a iunctis pecoribus traheretur, nonnulli a iungendo dicitur existimant. et iupiter, quasi iuuans pater. et iuno quod iuuet mortales. et iuumentum auxiliium, quod et iuumentum dicitur. et adiuno operi fieri. a quo adiutor. adiutrix. adiumentum, quod et adiumentum dicitur. et adiuto frequentatiuum, quod et adiutor ueteres dixerunt. Pac. adiumentum quae ioseph, et defendite, et coadiuno. a quo coadiutor. coadiutrix. coadiumentum. iterum uiuere est delectatio. Virg. Non omnes arbuta uiuant, humilesque myrica. ab hoc sit iucundus, quod non significat laetum (ut quaedam barbata accipiunt) sed laetitia plenum, et quod delectationem affert, differtque a grato, quod iucundo aliquando sola delectatio est, i grato etiam comodu, ut infantia filiorum, ac pueritia parentibus iucundior est, adolescentia uero, ac iuuentus gratior. Ci. Est mihi iucunda i malis, et grata in dolore uestra erget me uoluntas, iucunda igit, quasi plena uoluptatis, i prosperis, et grata, quasi plena fructibus in aduersis. Idem. Quae quae quod praesens tanquam i manu datur, iucundius est, tamen haec in posterum gratiora, manu naualia portus. aquarum ductus, omnia quae ad usum reipublicae pertinent. a iucundo fit iucunde aduerbiu, hoc est cum laetitia. et iucunditas delectatio. ite iucundior. iucundissimus. iucundius iucundissime. et iubar. et iuba et iubilo, de quibus superius diximus.

CONFER. Copara. STEMMA. Faemus, rem gestam. Stemma proprie coronamentum si significat, dicitur a graeco, quasi σέπρωμα. σέπρωος enim corona est, σέπρωω coronatus σέπρω redimo, σέπρωμα redimor, σέπρωμα stema, quoniam uero mos erat antiquissimus, ut clari uiri ob re bene gestas coronis donarentur, et eadem statuam apud ipse ponebantur, inualuit consuetudo, ut stema aliquando pro statore, et (ut ita dicam) strategemate accipitur, ut hoc loco. aliquando pro ipsis maiorum imaginibus, quae poni i atrijs solebant. Marina. Atria Pisonum stabat cum stemmate toto. Iuuenta. Stemma quod faciunt. Plyn. pro corona posuit. Stemma uero lineis discurrebat ad imagines pictas. Suetonio. Quid i uetere gentiliu stemmate C. Caesari passoris Caesaris imagines retinuerunt. iuriscōsulū aliquando stemmate uocat (ut ita dicam) i iurispites, quibus familia partitur. ut hic pater illius est, hic illius filius, cui ille succedit. CAESARIS. Qui taurum fecit i aethera tollere Aladen. IOVIS. Qui se i taurum formauit aequora uehentē Europā. VT TULERINT. Quae uis tulerit, ut iterum adiunctua coniunctio est. Plautus mihi suasisse, ut ad te ire. iterum temporis aduerbiu est, et significat statim. postquam. quae primum. Aliquando qualitatis, et significat quomodo. Virg. Ut uidi, ut perij, ut me malus abstulit error. id est statim postquam uidi, sine quam primum uidi, quomodo perij nonnunquam praepete,